

# LANDESWETTBEWERB ALTE SPRACHEN 2002

## GRIECHISCH

### A. Übersetzung

#### Eine Reise zum Mond

Der griechische Schriftsteller Lukian (2. Jh. n. Chr.) erzählt von einem ungewöhnlichen Abenteuer des Philosophen Menippos. Enttäuscht von den unbefriedigenden Auskünften der verschiedenen Philosophenschulen über die Natur der Welt beschließt er, sich durch einen Flug zum Mond aus eigener Anschauung von der Wahrheit zu überzeugen. Das gelingt ihm auch. Kurz vor seiner Weiterreise zu Zeus spricht ihn der Mond mit weiblicher Stimme an und gibt ihm einen Auftrag mit auf den Weg:

»Πρεσβείαν τινὰ οὐ χαλεπὴν καὶ δέησιν ἀπένευκε παρ' ἐμοῦ τῷ Δίῃ· ἀπειρήκα γὰρ ἤδη, Μένιππε, πολλὰ καὶ δεινὰ παρὰ τῶν φιλοσόφων ἀκούουσα, οἷς οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἔργον ἢ τὰμὰ πολυπραγμονεῖν, τίς εἰμι καὶ πηλίκη. Καὶ οἱ μὲν κατοικεῖσθαι μέφασιν, οἱ δὲ κατόπτρου δίκην<sup>1</sup> ἐπικρέμασθαι τῇ θαλάττῃ, οἱ δέ, ὅ τι ἂν ἕκαστος ἐπινοήσῃ, τοῦτό μοι προσάπτουσι. Τὰ τελευταῖα δὲ καὶ τὸ φῶς αὐτὸ κλοπιμαῖόν<sup>2</sup> τε καὶ νόθον εἶναί μοι φασιν ἄνωθεν ἦκον παρὰ τοῦ Ἥλιου.

Καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίσταμαι αὐτοῖς, ἃ πράττουσι τῶν νυκτῶν αἰσχροὶ καὶ κατάπτυστα οἱ μεθ' ἡμέραν<sup>3</sup> τὸ σχῆμα σεμοῖ καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἀποβλεπόμενοι; Κἀγὼ μὲν ταῦτα ὀρώσα ὅμως σιωπῶ· οὐ γὰρ ἠγοῦμαι πρέπειν ἀποκαλύψαι τὰς νυκτερινὰς ἐκεῖνας διατριβάς καὶ τὸν ὑπὸ σκηνῆς ἐκάστου βίον, ἀλλὰ κἄν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα ἢ κλέπτοντα ἢ ἄλλο τι τολμώντα νυκτερινώτατον, εὐθὺς ἐπισπασαμένη τὸ νέφος ἐνεκαλυψάμην, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας βαθεῖ πῶγωνι καὶ ἀρετῇ ἐνασχημονοῦντας<sup>4</sup>. Οἱ δὲ οὐδὲν ἀνιάσι διασπαράττοντές με τῷ λόγῳ καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες, ὥστε νῆ τὴν Νύκτα πολλάκις ἐβουλευσάμην μετοικῆσαι ὡς πορρωτάτω, ἵν' αὐτῶν τὴν περιέργον ἂν γλώτταν διέφυγον.

Μέμνησο οὖν ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τῷ Δίῃ καὶ προσθεῖναι δ', ὅτι μὴ δυνατόν ἐστὶ μοι κατὰ χώραν μένειν, ἦν μὴ τοὺς φυσικοὺς ἐκεῖνος ἐπιτίψῃ καὶ τοὺς διαλεκτικοὺς ἐπιστομίῃ καὶ τὴν Στοὰν κατασκάψῃ καὶ τὴν Ἀκαδημίαν καταφλέξῃ καὶ παύσῃ τὰς ἐν τοῖς περιπάτοις διατριβάς· οὕτω γὰρ ἂν εἰρήνην ἀγάγοιμι καὶ παυσαίμην ὀσημέραι παρ' αὐτῶν γεωμετρομένη.»

<sup>1</sup> κατόπτρου δίκην

<sup>2</sup> κλοπιμαῖος, -α, -ον

<sup>3</sup> μεθ' ἡμέραν

<sup>4</sup> ἐνασχημονέω

wie ein Spiegel

gestohlen

tagsüber

ich mache Schande

## Zusätzliche Aufgaben

1. Geben Sie sechs Informationen an, die in folgender Inschrift aus München enthalten sind! [6 BE]

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ  
ΗΛΙΑΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ Ο  
ΣΠΑΡΤΙΑΤΗΣ  
ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ  
ΟΘΩΝΟΣ  
ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ  
ΒΙΩΣΑΣ ΕΤΗ Δ Δ Δ Π Ι  
ΤΕΛΕΥΤΗΣΑΣ ΥΠΟ ΧΟΛΕΡΑΣ  
ΕΝ ΜΟΝΑΧΩΙ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ  
ΤΗΙ Π Ι Ι Ι ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ  
ΕΤΕΙ Χ Η Η Η Η Η Η Η Η Δ Δ Δ Π Ι  
  
ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΑΝΕΣΤΗΣΕ  
ΛΟΔΟΙΚΟΣ  
Ο ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

2. Nennen Sie jeweils die sprichwörtlichen deutschen Redensarten, die folgenden griechischen Sätzen entsprechen! [3 BE]
- a) "Όταν σπεύδη τις αυτός, χώ θεός ξυνάπτεται.  
b) Τυφλούται περί τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν.  
c) 'Οψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλοι, ἀλέουσι δὲ λεπτά.
3. Auch in der Antike gab es bereits Techniken zur Verschlüsselung von Texten. Dechiffrieren und übersetzen Sie folgende bekannte Aussprüche! Von wem stammen sie jeweils? [6 BE]
- a) ΝΙΕΓΕΛ · ΑΤ · ΑΝΕΜΟΓΕΛ  
b) ΖΦΣΘΛΒ  
c) ΣΩΔΙΕ · ΝΕΔΥΟ · ΑΔΙΟ